

מעדותו של שלמה קיווק על גירושו מגטו לודז' לאושוויץ

ש. היית בתוך הגטו לודז' 4 שנים?

ת. משנת '39, עד '44, כן. 4 שנים.

ש. ב-'44 היית כבר בן 15.

ת. כן.

ש. היית כבר יותר בוגר, כבר יותר הבנת מה קורה סביבך. אתה יכול לתאר את התקופה

הזאת לקראת הסוף?

ת. אז רק התחילו לקחת אנשים מהגטו, ולאן שלקחו אותם לא יודע. התחילו לפנות את

הגטו. דבר ראשון, לקחו אזורים אזורים שהיו צריכים להתייבב לרכבת. דבר ראשון סגרו את

כל החנויות וכל התלושים, לא היה לאן ללכת לקבל מזון. מה עשו אנשים שלא היה לה מזון,

כמונו? אז היו מתייבבים ברכבת, אמרו שלוקחים אותנו למחנות שמה מחנות עבודה, ושמה

יהיה לנו טוב, וייתנו שמה כל מה שצריכים. אמרו גם לקחת אתנו חבילות. דבר ראשון אבא

שלי היה קצת חולה, קיבל מחוסר מזון רגליים נפוחות, בצקת, ולא יכול היה לעבוד, שום דבר

לעשות. אז לקחו אותנו בעגלה, לאן לא יודעים. אחרי זה פינו את זה, לקחו ממש, נכנסו

גרמנים ואמרו: כל הבניין לרדת לחצר, כשכולם ירדו לחצר, אז זה זהה היו לוקחים אותם, לאן

- לא יודע. אז בפינוי השני שהיה לקחו את האח שלי, ואחרי זה האמא והאחות, ואני נשארתי

עם האחות הגדולה. אחרי זה לא היה לנו מה לאכול, אז היינו צריכים לקחת את החבילה,

לסגור את הבית, והלכנו לרכבת. היה מרכז של הרכבת, שמה העלו אותנו על קרונות ונסענו

איזה 3 ימים בקרונות. היו נשים, ילדים, זקנים, היה רצפה מכוסה עם קש, לא שתיה ולא

אוכל. היו מכניסים אותנו לקרונות, סוגרים את הקרונות, ונוסעים יום אחד, ואחרי זה

מעמידים אותנו מהצד, היינו יושבים שמה סגורים בתוך הרכבת איזה יום אחד, ואחרי זה

נוסעים הלאה. עד שהגענו לפנות בוקר, זה עוד היה חושך, הגענו לשער של אושוויץ.

ש. כשאתה לקחת את החבילה, מה שמת לך שם?

ת. קצת בגדים, נעליים, שום דבר. קצת בגדים ללבוש. לא היה לנו שום דבר.

ש. הגעתם לאושוויץ לפנות בוקר?

ת. כן.

מקור: ארכיון יד ושם 9385/0.3